

YURTDIŞINDAKİ POLİTİK FAALİYETİMİZ ÜZERİNE

Partimizin yurtdışındaki faaliyetinin tarihi ülkemiz komünist hareketinin tarihi kadar eskidir. Fransa'da, Almanya'da, Rusya'da Türkiyeli politik göçmen, aydın, öğrenci, işçi ve savaş esiri asker çevreleri içinde komünistlerin -Mustafa Suphi'lerin, Şefik Hüsnü'lerin, Ethem Nejat'ların, Reşat Fuat Baraner'lerin- çalışmaları Türkiye Komünist Partisi'nin kuruluşunda önemli bir rol oynamıştı.

Ancak 1960'larda başta Fedaral Almanya olmak üzere Batı Avrupa ülkelerine Türkiye'den yığınsal bir göçmen işçi göçü gerçekleşti. Yine aynı dönemde, 1980'lere değin yurtdışında yüksek öğrenim gören Türkiyeli öğrenci kitlesi de oldukça geniş bir boyuttaydı.

70'li yıllara gelindiğinde TKP'nin yurtdışındaki politik faaliyeti özel bir ağırlık kazandı. Bunda Türkiyeli göçmen işçi ve öğrenci kitlesinin bu denli yaygınlaşmasından çok, partinin sınırlı bir illegal örgütsel varlıktan ülkenin politik sahnesinde boydan boya yer almaya yönelik giriştiği atılım için Batı Avrupa'da bir "köprübaşı" gereksinimi duyulması rol oynadı.

Gerçekte değişen derecelerde baştan beri kendini gösteren bu yaklaşım 1970'lerin koşullarında yeni bir anlam ve boyut kazanırken koşullardaki değişiklik de bu yaklaşım üzerinde etkiye bulunuyor, yeni yaklaşımlar gereği giderek kendini hissettirmeye başlıyor, ve bu artan ölçüde pratikte çelişkili sonuçlara yol açıyordu. "Köprübaşı" işlevi öğrenci kitlesi içerisinde ve 12 Mart döneminin sonucunda ortaya çıkan politik göçmen çevrelerinde bir hayli sonuç verirken, göçmen işçi kitlesi içerisinde oldukça sınırlı kalıyordu. Bu yaklaşım ve çalışmalar içinde doğan göçmen işçi dernekleri bir yandan bu işleve hizmet etmede güçlük çekerken, öte yandan bizzat bu işlev nedeniyle giderek kalıcılık eğilimleri göstermeye başlayan göçmen işçi kitlesinden giderek kopmaya yüz tutuyor ve hatta 1970'lerin sonlarına gelindiğinde yer yer kendiliğinden kapanmaya bile başlıyordu.

1980'lerde Batı Avrupa'ya ikinci bir yığınsal göç dalgası gerçekleşti. 12 Eylül darbesini izleyen dönemde aralarında çok sayıda TKP üyesi ve sempatisininin bulunduğu politik göçmenler yurtdışındaki politik faaliyetlerde yeni bir faktör oldular. Bu, yaşanmakta olan sürece çelişkili, iki yönde etkiye bulundu. Birincisi, nesnel konumları itibarıyla politik göçmenler eski "köprübaşı" ya da "cephe gerisi" yaklaşımını güçlendirici etkiye bulunuyorlardı. İkincisi, Türkiye'de toplumun çeşitli kesimlerinde elde edilmiş olan yığın çalışması deneyimleri yurtdışındaki göçmen hareketine aktarılıyordu. Bu ve aynı zamanlarda TKP'nin 1981 MK Plenumu ile birlikte yığın çalışması-na ve yığın örgütlerine komünistlerin yaklaşımı konusunda yaptığı özeleştirel değerlendirmeler ve geliştirdiği yeni politikalar göçmen sorunlarına daha ciddi eğilmeyi teşvik edici bir rol oynadı.

İşte bu koşullarda yurtdışındaki politik faaliyet üzerine kapsamlı bir tartışma gereksinimi kendini hissettirdi. "TKP 1986 Ulusal Konferans Tezleri" dizisi içinde "Batı Avrupa'daki Politik Faaliyetimiz Üzerine" başlıklı bir kitapçık yayınlanarak tartışmaya açıldı. Ancak o koşullarda bu metin üzerinde ne gerektiği ölçüde kapsamlı bir tartışma gerçekleştirilebildi ne de yürütülebildiği kadarıyla bu tartışmalar bir sonuca bağlanabildi. Türkiye Birleşik Komünist Partisi Program Taslağı tartışmaları sırasında da -Yeni Yol'un 15. sayısında çıkan bir yazı dışında- bu konu etrafında sonuca

götürücü bir tartışma olanaklı olmadı. Türkiye Birleşik Komünist Partisi 1. Kongresinde ise "Yurtdışındaki Türkiyeli Göçmenler Üzerine" başlıklı kararla "Merkez Komitesi'nin Partimizin yurtdışındaki faaliyetinin amaçlarını ve perspektiflerini somutlamak amacıyla bir çalışma yürütmesi" istendi.

Son olarak ise MK Politik Bürosunun Batı Avrupa parti örgütlerinin konferanslarına ilişkin kararı doğrultusunda Batı Avrupa Yürütme Komitesi "Batı Avrupa'daki Politik Faaliyetimiz Üzerine" başlıklı bir metin yayınlarak, bu konferanslar sonunda nihayi şekli verilmek üzere, tartışmaya açtı. Böylece daha önce kısmen başlamış olan tartışma daha elverişli koşullarda, salt bu amaca dönük bir platforma kavuşmuş oldu. Şimdiye dek bu tartışma, yeterli olmasa da, bir hayli geniş biçimde Yeni Yol sayfalarında yansımış bulunuyor. (Bu arada son 5-6 yıldır İngiltere'de hiç de küçümsenemeyecek ölçüde başarılı bir faaliyet yürüten örgütümüzün deneyim ve yaklaşımlarının Yeni Yol'a yansımamış olmasının bizim önemli bir eksikliğimiz olduğunu belirtmeliyiz).

* * *

Bu tartışma nasıl yürütülmelidir?

Öncelikle, biz partimizin yurtdışındaki politik faaliyeti ile göçmen örgütlerinin demokratik yığın çalışmasının ayrı ele alınması gerektiğini düşünüyoruz. Geçmişte görülen -ve hala yer yer süren- göçmen dernekleri aracılığıyla parti faaliyeti yürütme eğilimi nedenli zararlı olmuşsa, bugün ya da yarın da parti örgütleri ile göçmen derneklerinin işlevlerini bu kez tersinden karıştırma, yani parti örgütlerine göçmen derneği işlevi yükleme eğilimi daha az zararlı olmaz.

Türkiye Birleşik Komünist Partisi, 1. Kongre'de onaylanan Program temelinde ve Tüzük çerçevesinde çalışan örgütler bütünüdür. Nerede olurlarsa olsunlar tüm Türkiye Birleşik Komünist Partisi örgütleri tek bir Tüzük çerçevesinde, tek bir Program temelinde ve tek bir politik amaç doğrultusunda faaliyet yürütürler. Bugün tüm bunların düğümlendiği ana ödev, yeni, çağdaş bir kimlikte, birleşik, yığınsal, güçlü ve yasal bir Komünist Parti'nin Türkiye'nin politik sahnesinde yerini alması hedefi nerede olurlarsa olsunlar tüm Türkiye Birleşik Komünist Partisi örgütleri ve üyelerinin önünde duruyor. Başarının yolu Partimizin tüm güçlerini bu hedefe yöneltmesinden geçiyor.

Bu amaç ulusal olanı uluslararası olanın önüne koyan, "dar" ya da "çıkarıcı" bir yaklaşım olarak nitelenemez. Türkiye Birleşik Komünist Partisi'nin yalnızca Avrupa'da değil tüm dünyada barış, demokrasi ve sosyalizm davasına karşı enternasyonal sorumluluğu en başta onun bu doğrultuda Türkiye'yi değiştirmeye katkısında ifadesini bulmaktadır. Türkiye'de demokrasinin kazanılmasına, Kürt ulusal sorununun çözümüne, bölge ve dünya barışına ve de yurtdışındaki göçmen yurttaşlarımızın sorunlarının (doğal olarak Türkiye'den kaynaklanan sorunlarının) çözümüne Türkiye Birleşik Komünist Partisi'nin özgün katkısı esas olarak bu amaçla somutlanmaktadır.

Öncelikle bunun saptanması ve altının çizilmesi gerekiyor.

Türkiyeli göçmen yığınına gelince. Elbette onların sorunları, önlerinde duran amaçlar Türkiye Birleşik Komünist Partisi'nin esas ilgi ve faaliyet alanı olan Türkiye'nin sorunları ve bu bağlamda Türkiye Birleşik Komünist Partisi'nin kendi önüne koyduğu amaçlar ile aynı değildir, olamaz.

Türkiyeli göçmenler bulundukları ülkelerde en başta eşit haklar için mücadele ediyorlar. Diğer yandan bu ülkelerde yerli halkın sayısız ekonomik, sosyal, politik, kültürel sorunlarını da farklı ölçülerde paylaşıyorlar. Dolayısıyla onlar salt özgül sorunlarının çözümü doğrultusunda, eşit haklar için mücadele etmekle de yetinemezler.

Salt bu mücadeleyi başarıyla yürütebilmek için değil, aynı zamanda - bulundukları ülkenin genel sorunlarını da yaşamazlık edemedikleri için- bulundukları ülkelerde genel olarak sosyal, ekonomik, kültürel, demokratik hakların korunup, genişletilmesi ve barış için mücadelelere aktif katılmak zorundalar. (Bu konuda, Batı Avrupa Yürütme Komitesi'nin hazırladığı metin - şimdiye kadarki tartışmalarda ortaya konulan- kalıcılaşma eğilimi ve hatta göçmen kitlesinin giderek bir etnik azınlık konumu kazanmakta olduğu gibi önemli bir noktayı atlayarak, göçmenlerin sorunlarını eşit haklara sahip olmamakla sınırlama ve bulundukları ülkenin sosyal ve politik yaşamına katılmayı nesnel bir zorunluluktan çok, eşit haklar mücadelesinin başarısı için bir araç olarak görme eğilimi yansıtmaktadır.)

Yaşadıkları ülkenin genel sorunları ve özgül göçmenlik sorunlarının yanı sıra elbette göçmen toplumunun yurttaşları oldukları Türkiye'den kaynaklanan sorunları da var. Bunlar sadece gümrük, konsolosluk, askerlik hizmeti, yurttaşlık haklarının kullanımı v.b.'ne ilişkin değil, aynı zamanda sorunlarına hükümetler ve uluslararası kurumlar düzeyinde sahip çıkılmasına ilişkin olarak da ortaya çıkıyor. Ayrıca, sosyal ve ekonomik ilişkilerinin canlılığına bağlı olarak değişen ölçülerde ülkemiz sorunlarına ve dayanışmaya da ilgi duyuyorlar.

Türkiye'deki bir siyasal partinin taraf olacağı konular kanımızca - Türkiye Birleşik Komünist Partisi Program Taslağı tartışmaları sırasında, *Yeni Yol*'un 15. sayısındaki yazıda ele alındığı şekilde - işte burada ortaya çıkmaktadır: Göçmenlerin anayurtları ile süren ilişkilerindeki çeşitli haksızlıkları gidermeye çalışmak, onların sorunlarının uluslararası düzeyde takipçisi olmak, Türkiye'yi göçmenlerin yurttaşları olmaktan gurur duyacakları bir konuma getirmeye ısrarlı ve tutarlı olmak, v.b. Göçmenlerin genel olarak Türkiye'deki barış ve demokrasi mücadelesiyle, özel olarak Türkiye Birleşik Komünist Partisi ile dayanışmasının dolaysız, nesnel temeli işte budur.

Göçmenlerin bulundukları ülkelerde yerli halkla birlikte yürüttükleri barış, demokrasi ve toplumsal ilerleme mücadelelerinin ve bu çerçevede yükselttikleri kendi özgül eşit haklar mücadelelerinin politik yönetimi Türkiye Birleşik Komünist Partisi'nin Programı temelinde, Türkiye Birleşik Komünist Partisi'nin Tüzüğü çerçevesinde kurulan ve Türkiye Birleşik Komünist Partisi'nin önüne koyduğu güncel politik amaçlara bağlı olarak çalışan örgütler aracılığıyla gerçekleştirilemez.

Bu yapılmaya çalışılırsa ya göçmen yığınından gitgide soyutlanan parti örgütleri ya da - "Türkiye için" oluşturulan eldeki araçlar ihtiyaca cevap vermediğinden ötürü - ayrı Tüzük, ayrı Program talepleri ortaya çıkar. Nitekim şimdi olan tam da budur. Örneğin, *Yeni Yol*'un 22. sayısında çıkan "*Parti Örgütlerinde Yeniden Yapılanma*" başlıklı yazıda "*bulduğumuz ülkeler kardeş komünist partilerin programları doğrultusunda ve bizim bu programlara bağlı olarak Türkiyeliler bazında geliştirdiğimiz istemler temelinde*", "*Parti programının bir bileşeni olabilecek*" (!?) ama bu programın ifade ettiği Türkiye sorunları ve dayanışma konuları gündemin son sıralarında yer alacak bir "*eylem programı*" ve (muhtemelen yine bulunulan ülkelerin partilerinin tüzükleri doğrultusunda!) bir "*iç yönetmelik*" talep edilerek, TBKP-yanlısı olmaktan öte Türkiye Birleşik Komünist Partisi ile hiç bir özgün benzerliği olmayacak, "Batı Avrupa Türkiyeliler Birleşik Komünist Partisi" anlamına gelebilecek bir örgütlenme önerilmektedir. Böylesi bir program temelinde oluşacak bir "Batı Avrupa partisi"nin amaçlarının sözkonusu ülkelerin komünist partilerinin amaçlarıyla çakıştığı açıktır. Bu durumda, aynı amaçlar doğrultusunda örgütlenmiş -biri ulusal ve etnik temelde, diğeri ülke temelinde- ayrı komünist partiler ortaya çıkacaktır. Bu ise, "tek

ülke, tek sınıf, tek parti" ilkesi dahil, komünist partilerin örgütlenme ilkeleriyle gelişmektedir. Gerçekten Türkiye Birleşik Komünist Partisi'nin yurtdışı parti örgütlerinde köklü bir yeniden yapılanma zorunluluğu vardır, ancak ne bu kadar "köklü", ne de bu yönde.

* * *

Batı Avrupa Yürütme Komitesi'nin hazırladığı metinde soruna nasıl yaklaşılmaktadır?

Yayınlanan metin üzerindeki tüm tartışmaların etrafında döndüğü nokta kanımızca iki bağdaşmaz şeyi bağdaştırma eğilimidir. Önce tüm Türkiye Birleşik Komünist Partisi örgütleri ve üyelerinin tek bir amaç doğrultusunda faaliyet birliği (yaklaşık doğru olarak), ardından da Türkiyeli göçmenler arasında faaliyetin perspektifleri (yine yaklaşık doğru olarak) ortaya konulmakta, bunlardan ikincisi birincisine bağlanınca da "amaç", "araç", "çalışma konuları ve alanları", neyin neye bağlanabileceği üzerine yoğun bir tartışma çıkmaktadır. Sorun gerçekten de bir formülasyon sorunu değildir; bu nedenle formülasyonları "düzelterek", yayınlanan metni "katkılarla zenginleştirerek" çözüm bulunamaz. Tartışmalar içerisinde ortaya çıkan bir taraf Türkiye Birleşik Komünist Partisi'nin özgün kimliğini, bu kimliğin bölünmez bütünlüğünü dile getirmekte (bu taraf kişisel planda Türkiye Birleşik Komünist Partisi'nin bugün politik göçmen olarak yurtdışında bulunan kimi üst düzey yöneticilerinde somutlanmaktadır), diğer taraf ise önerilen biçimiyle göçmen yığınları içerisinde kalıcı ve başarılı bir çalışma yürütmenin zorluğunu ve hatta olanaksızlığını dile getirmektedir (bu taraf ise kişisel planda göçmen yığını içinde çalışma alanından sorumlu Batı Avrupa'da yerleşmiş bulunan Türkiyeli göçmen komünistlerde somutlanmaktadır). Kanımızca iki hareket noktasının - kendi iç mantıksal tutarlılıklarının yanı sıra - bağdaşmazlığı da, tarafların bu biçimde somutlanması da doğaldır.

Göçmen yığının mücadelelerini yürüttüğü mekan onların yaşadıkları ülkeler, Türkiye Birleşik Komünist Partisi'nin mücadelesini yürüttüğü mekan ise, Türkiye'dir. Elbette tüm Türkiye Birleşik Komünist Partisi örgütleri ve üyelerinin belgisi - en dar anlamda olmamakla birlikte - "Herşey Türkiye İçin"dir ve elbette göçmen toplumu için bu belgi geçerli olamaz (Nitekim *Yeni Yol*'un 23. ve 24. sayılarında bu belginin göçmen toplumunun yaşamından ve nesnel gerçekliğinden kopukluğuna tanıklık eden bir dizi yazı çıkmıştır). Göçmen toplumunun komünist öncülerinin belgisi "Herşey Öncelikle Yaşadığımız Ülke İçin"dir. Göçmenlerin yaşamının her bakımdan iyileştirilmesi öncelikle buna bağlıdır çünkü, Türkiye'den kaynaklanan sorunlar ise göçmenlerin günlük yaşamında bütünü oldukça küçük ve giderek küçülen bir parçasını oluşturmaktadır. Maddi yaşamda bugün tartışmasız olan bu gerçeklik giderek tinsel yaşama da artan oranda yansımaktadır (Tam asimilasyon evresine değin ulusal-etnik yakınlığın sürmesi bu gerçeği değiştirmez). Yaşadıkları ülkelerin sosyo-ekonomik yaşamı içinde nesnel olarak bulunan göçmen yığını o ülkelerin sosyo-politik yaşamına da artan ölçüde katılıyor ve katılacaktır. Bu ise, özgül göçmen yığın örgütlerinin yanı sıra, o ülkelerin - işçi sınıfı başta olmak üzere - sosyal ve politik örgütleri içinde yeralarak gerçekleşecektir.

Bunların ışığında, Batı Avrupa Yürütme Komitesi'nin hazırladığı metnin demokratik göçmen hareketinin bağımsızlığını gözetici olmaktan uzak kaldığı görülmektedir. "Türkiyeli Göçmenler arasındaki parti faaliyetinin içeriği ve hedefleri" başlığı altında ve özellikle "Partimizin Türkiyeli göçmenlere yönelik faaliyetinin bir yanını onların

eşit haklar mücadelesine yardımcı olmak ve bu mücadeleyi bütün gücüyle desteklemek oluşturuyor" fikri etrafında geliştirilen düşünceler bunun bir göstergesidir. Burada karşımıza çıkan yaklaşım gerek Türkiye Birleşik Komünist Partisi Programı'nda ve Alternatif Program'da gerekse Türkiye Birleşik Komünist Partisi 1. Kongresinin ilgili kararında dile getirilen yaklaşımı aşarak, göçmen hareketinin eşit haklar mücadelesi ve bulunulan ülkelerdeki barış ve demokrasi mücadelelerine katılımı için perspektif sunan programatik nitelikte bir belgeyi çağrıştırmaktadır. Oysa bu, demokratik göçmen hareketinin kendisi tarafından yapılmalıdır ve en iyi biçimde ancak böyle yapılabilir. Türkiye Birleşik Komünist Partisi'ne düşen ise, göçmen hareketinin üreteceği eşit haklar için mücadele temelindeki böylesi bir eylem programını desteklemektir. "Göçmenler için alternatif politikalar" öneren bir "eylem programı" Türkiye Birleşik Komünist Partisi Programı'nın değil, bulunulan ülkelerin kardeş komünist partilerinin programlarının "bir bileşeni" olabilir ancak. Türkiye Birleşik Komünist Partisi Programı'nın bileşeni olabilecek bir belge göçmenlerin -uluslararası düzeylerde ele alınması gerekenler dahil- Türkiye'den kaynaklanan sorunlarını temel almak durumundadır.

Bütün bunlardan, göçmen toplumunun komünist öncülerinin, genel olarak, bulundukları ülkelerin komünist hareketiyle bütünleşmesi perspektifinin öne konması gerektiği sonucuna varıyoruz. Bugün sözkonusu hemen her ülkede komünist partilerin ilk başlarda "nesnel ve öznel koşullarına sahip olmadığı" göçmenler arasında faaliyet yürütmesi ve örgütlenmesinin asgari koşulları (partimizin bu alanda şimdiye dek yaptığı çalışmanın da katkısıyla) artık gözardı edilemeyecek ölçüde oluşmaya başlamıştır. O partilerin göçmenlere ilişkin olarak programatik ve politik yaklaşımlarında hala yetersizlikler ve zayıflıklar olsa bile bu "Herşey Türkiye'nin Demokratik Yenilenmesi İçin" diyen Türkiye Birleşik Komünist Partisi'nin "dar"lığından daha az - ve aşılabılır - bir engel oluşturur. Mekanı ve yönelimi başka olan bir partinin yönünü çevirmeye çalışmak yerine, içinde bulunulan mekanın partisinde yer alıp onun göçmenlere yönelik yaklaşımlar geliştirmesine çalışmak herhalde daha doğru ve daha sonuç alıcı olur. Bunun pratikte kolayca ve bir çırpıda gerçekleştirilemeyeceğinden hareketle bugünden başlayarak doğru yönde atılması gerekli adımların gözardı edilmesi haklı gösterilemez. Bu doğrultuda Türkiye Birleşik Komünist Partisi göçmen toplumunun komünist öncülerinin bağımsız, yığınsal bir demokratik göçmen hareketi yaratılması çabalarını ve -Türkiye Birleşik Komünist Partisi'nin amaçları doğrultusunda bir parti görevi üstlenebilecek (nesnel ve öznel) konumda olan üyeleri dışında - onların yaşadıkları ülkenin komünist hareketinde yer almalarını aktif olarak desteklemeli, bugün varılan noktada bu konu kardeş partilerle kapsamlı bir biçimde, yeni bir temelde görüşülmeye başlanmalıdır.

Böylece Türkiye Birleşik Komünist Partisi'nin yurtdışındaki Türkiyeli göçmen kitlesinin mücadelelerinin öncülüğünü üstlenmeye çalışmaması gerektiği ve üstlenemeyeceği, Türkiyeli göçmenlere yönelik politikası ve faaliyetinin ancak Türkiye'nin bir siyasal partisi konumlarından olabileceği, Türkiyeli göçmenler arasında bundan öte özgün bir faaliyeti ve örgütlenmesi olamayacağı ve olmaması gerektiği sonucuna varıyoruz.

Kolayca anlaşılabılır ki bu, otomatikman Türkiye Birleşik Komünist Partisi'nin yurtdışında her türlü varlığına son vermek anlamına gelmez. Burada kısa ve uzun erimli amaçların, gereksinimlerin ve olanakların toplu bir biçimde göz önünde tutulması gerekiyor.

* * *

Türkiye Birleşik Komünist Partisi yurtdışında varlık göstermeli mi, niçin varlık göstermeli sorusuna bilimsel ve net bir yanıt vermekle başlamalıyız.

Uluslararası faktörün öneminin arttığı koşullarda, günümüzün uluslararasılaşma süreçleri içerisinde, gittikçe küçülen dünyamızda siyasal partilerin -en başta da komünist partilerin- "ulusal çerçevede" sınırlı kalmayıp aynı zamanda birer "dünya partisi" olmaları, yani "global düşünce, yerel eylem" yaklaşımını yetkinlikle uygulayabilmeleri gerekmiyor mu? Yalnızca ulusal ölçekte değil, uluslararası ölçekte de geniş bir demokratik bağlaşıklıklar sisteminin önemi bugün ve gelecekte her zamankinden çok artmıyor mu? Yalnızca iktidardaki güçler değil, muhalefetteki güçler -en başta komünistler- için de, yalnızca iktidarda iken değil, muhalefette iken de yurtdışında bir tür "elçilikler ağı"na gereksinim yok mudur?

Eğer bu sorulara olumlu yanıtlar verebiliyorsak Türkiye Birleşik Komünist Partisi'nin yurtdışında varlık göstermesine de olumlu yanıt veriyoruz demektir. O zaman bu konu yeni bir anlam kazanmış, "niçin varız?" sorusuna yeni, eskisinden farklı bir yanıt verilmiş demektir.

Buradan hareketle Türkiye Birleşik Komünist Partisi'nin programatik ve politik amaçlarına bağlı nasıl bir örgütsel varlık ve nasıl bir faaliyet sorularına yanıtımızı da yeniden tanımlamalıyız. Bu varlık (baştan bu yana açıklamaya çalıştığımız nedenlerle) Türkiyeli göçmen yığınları içinde adeta Türkiye'deki yığınlar içinde olduğu gibi örgütlenen bir varlık olamaz. Nesnel gerçeklik buna temel oluşturmadığı gibi, böylesi bir örgütsel varlığa Türkiye Birleşik Komünist Partisi'nin gereksinmesi de yoktur. Ama göçmenlerin Türkiye'den kaynaklanan sorunlarına ciddi bir biçimde eğilen ve adaletli çözümler öneren, bulundukları ülkelerdeki demokratik haklarına politik destek veren, bu doğrultuda uluslararası planda çaba gösterilmesi için çalışan bir parti olarak, Türkiye Birleşik Komünist Partisi göçmen yığınları içinde örgütlenmemekle birlikte, şartlara göre değişebilecek çapta ve biçimlerde "değinme noktaları" muhafaza edebilir ve politik etki sürdürebilir. Buna gereksinim vardır.

Ancak, amaca dönük yurtdışı faaliyetlerinin asıl yöneleceği alan bu ülkelerin sosyal ve politik güçleridir. Bu faaliyet, onun içeriği ve biçimleri ise amacımız tarafından belirlenmekte ve bir bakıma sınırlandırılmaktadır. Uluslararası dayanışmaya, yeni enternasyonalizm anlayışı temelinde Türkiye Birleşik Komünist Partisi'nin uluslararası ilişkilerinin geliştirilmesine, geniş bir uluslararası demokratik bağlaşıklıklar sisteminin adım adım örülmesine, ekonomik, sosyal, kültürel, politik, v.b. alanlarda uluslararası deneyimin ülkemize aktarılmasına ilişkin görevlerimiz (Batı Avrupa Yürütme Komitesi'nin hazırladığı metinde formüle edildiği gibi - bu ülkelerde "*barış ve demokrasi mücadelesinin gelişmesine katkıda bulunarak*", "*bu mücadelelerin ön saflarında*" "*olabildiğince aktif bir biçimde*" yer alarak - hem misyonumuzu, hem gereksinimlerimizi, hem de reel olanaklarımızı aşan bir boyutlarda olmamakla birlikte) içinde bulunulan ülkenin yaşamıyla çok boyutlu ve canlı bağlar içinde olarak, tüm demokratik hareketler içinde yer alarak, onlara politik destek vererek ve dayanışma göstererek, böylelikle onları daha iyi tanıyarak ve kendimizi onlara daha iyi tanıtarak başarıyla yerine getirilebilir.

Böylesi bir yurtdışı örgütsel varlığın profili şu şekilde ortaya çıkıyor: Her şeyden önce bu şimdiki yurtdışı parti örgütlenmesinden köklü bir biçimde farklıdır. Öyle ki buna MK Uluslararası İlişkiler Komitesi'ne bağlı bir yurtdışı parti birimleri

ağı demek daha yerinde olabilir. Bu örgütlenmenin amacı -Batı Avrupa Yürütme Komitesi'nin hazırladığı metinde tanımlandığı doğrultuda- Türkiye'deki barış ve demokrasi mücadelesine yurtdışından katkıda bulunmak ve bu mücadeleyi desteklemek, bu mücadele ile uluslararası dayanışmanın güçlenmesine yardımcı olmak, partimizin uluslararası ilişkilerini sürekli geliştirmek ve ülkemize uluslararası deneyim aktarmaktır. Türkiyeli göçmen kitlesinin bulunup bulunmadığından bağımsız olan bu birimler kuşkusuz kaydadeğer bir Türkiyeli göçmen kitlesinin bulunduğu yerlerde bu kitleye kayıtsız kalamazlar. Göçmen toplumuyla da - partinin programı temelinde ortaya çıkan amaç, gereksinim ve olanaklar çerçevesinde- canlı bağlar kurarak, Türkiye Birleşik Komünist Partisi'nin göçmenlere yönelik politikasını tanıtır ve yığınsal demokratik göçmen hareketini -onun bağımsızlığını gözetenek- destekler. Böylece Türkiye Birleşik Komünist Partisi'nin göçmen toplumunda sahip olacağı politik etki, bu parti birimlerinin faaliyetlerinin asıl yöneldiği alan olan sözkonusu ülkelerin sosyal ve politik güçleriyle işbirliğine de katkıda bulunur. Öte yandan, bu parti birimlerinin kadroları işe göre, amaca uygunluk kriterine göre ve bu ülkelerde yerleşik kadrolar ile Türkiye'den geçici bir süre buralara parti göreviyle gelen kadroların uygun bir bileşimi temelinde oluşturulur.

Kanımızca bugünkü yurtdışı parti örgütleri işte bu yönde köklü bir yeniden yapılanma sürecine girmelidir. Bu Türkiye Birleşik Komünist Partisi'nin önüne koyduğu amaca uygundur, önemli bir gereksinime hizmet edecektir ve nesnel-öznel tüm olanaklara sahiptir.

* * *

Bu tartışmalar sonucunda açıklığa kavuşturulması gereken bir nokta da yurtdışı örgütlerinin legalleşmesi sorunudur. Batı Avrupa Yürütme Komitesi'nin hazırladığı metinde bu konuda bir görüş ortaya atılmış olmaması da, yerel örgütlerin gelişim güçlüğü çekmekte olması da yurtdışında örgütsel varlığımız ve politik faaliyetimizin amaçlarına ilişkin gereken netleşmenin henüz sağlanamamış olmasıyla bağlıdır. Şimdiye değin önerilen tek somut biçim, "ülkemizdeki ve yurtdışındaki yasalar gereği (ülkede yasal olsak bile) yurtdışında parti adıyla örgütlenemeyeceğimizden dolayı, özgün koşulları göz önüne alarak ülkeler düzeyinde, hatta B. Avrupa düzeyinde" "vakıf, girişim ya da federasyon" statüsünde, "politik kimliğimizi gizlemeyeceğimiz bir örgütlenme"dir (Parti Örgütlerinde Yeniden Yapılanma, Yeni Yol, sayı:22). Bu görüş ise "Batı Avrupa partisi" yaklaşımı ile bağlı olarak dile getirilmiştir.

Böylesi bir yapı ve biçim yukarıda belirttiğimiz bizim yaklaşımımızla da uyumlu değildir. Kanımızca açık, yasal bir yapı gereksinimine ve amaca dönük politik faaliyete en uygun biçim Türkiye'deki siyasi yaygın organının yurtdışı hürmeleri olabilir.

* * *

Son olarak, şimdiye değin tartışmalar sırasında ortaya çıkan yaklaşım ve görüş farklılıklarının bölge konferansları sürecinde giderilememesi durumunda, sorunun çözümü için en uygun yolun, Batı Avrupa çapında bir parti konferansı toplanmasının yararlı olacağı kanısındadır. Tek gündem maddeli, geniş katılımlı ve iyi hazırlanmış böylesi bir parti forumu yurtdışındaki örgütlerin bu konu üzerinde verimli bir görüş alışverişini sağlayarak düşünce ve hareket birliğinin güçlendirilmesi olanaklarını arttıracaktır. Bu konferans sonunda sağlıklı bir karara varılabilmesi için tartışma daha geliştirilmeli, Yeni Yol'da -ve daha değişik araçlar da kullanılarak- farklı görüşlerin tüm partililerin bilgisine eksiksiz sunulması sağlanmalı, sorunun partinin tümünü doğrudan ilgilendirmesi açısından yurtiçi parti örgütlerinin de görüşlerinin alınmasına çalışılmalı, böylesi bir süreç sonunda Merkez Komitesi sorunu nihai çözüme kavuşturmalıdır.